

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.055/2017/5. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Szabó Balázs Gábor által képviselt **felperes neve, ingatlan címe** szám alatti lakos felperes által – a dr. Szabó Tamás ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve, I. r. alperes székhelye** szám alatti székhelyű I. rendű, valamint **II.rendű alperes neve, II. rendű alperes lakcíme** szám alatti lakos II. rendű alperesek ellen szerződési feltételek érvénytelenségének megállapítása iránt indított perben a Kecskeméti Törvényszék 2016. október 11. napján kelt 5.P.20.507/2016/11. számú ítélete ellen a felperes által 12. sorszámon előterjesztett fellebbezésre tekintettel lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg I. rendű alperesnek 20.000,- (Húszezer) forint másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

A felperes, valamint II. rendű alperes adóstársakként 2010. február 24. napján, egy korábban felvett lakáscélú hitel, illetve egy másik, szabad felhasználású hitel kiváltása érdekében kötöttek kölcsönszerződést az I. rendű alperesi pénzintézettel mint kölcsönadóval. Ebből a célból az I. rendű alperes az adóstársaknak 81.564,75,- CHF összegnek megfelelő kölcsönt biztosított forintban, 320 hónapos futamidőre. A kölcsönszerződés rögzíti, hogy a kölcsön folyósításakor érvényes deviza átváltási árfolyam 181,62,- HUF/CHF, a kölcsön összege forintban: 14.813.789,- forint. A szerződés meghatározza a havi törlesztőrészek összegét svájci frankban, illetve forintban, a teljes hiteldíj mutatót, valamint az egyéb költségeket. A kölcsönszerződés jelen perben vitatott érvényességű VIII/10. pontja azt tartalmazza, hogy a bank által nyújtott kölcsön és járulékai mindenkori összegének megállapítása szempontjából a bank üzleti könyvei az irányadók, kivéve, ha azok bizonyíthatóan tévesek.

A kölcsön biztosítékeként a felperes és a II. rendű alperes a kölcsön szerződéstől elkülönült, önálló zálogjogot alapító külön alakissággal megkötött szerződéssel jelzálogjogot engedett az I. rendű alperes részére, a közös tulajdonukban álló, **ingatlan címe** szám alatti (**helyrajzi száma**) ingatlanra. A zálogjogot alapító szerződés 1. pontja kiterjed a kölcsönszerződés megkötésére, annak lényegesebb szerződési feltételeire, és rögzíti, hogy a jelzálog annak biztosítékeként szolgál. A zálogkötelezettek által is elfogadott független szakértői értébecslés alapján a szerződés az ingatlan hitelbiztosítéki értékét 13.005.000,- forintban jelöli meg.

Az önálló zálogszerződés 13. pontjában a felek abban állapodtak meg, hogy az önálló zálogjogból való kielégítési jog megnyílik, amennyiben a zálogjogosult vagy zálogkötelezettek a jelen szerződést felmondják. A felmondás azonnali hatályú, amelynek következtében a zálogjogosult

kielégítési joga a felmondás közlését követő első napon megnyílik. A zálogjogosult, illetőleg a zálogkötelezettek felmondással akkor élhetnek, ha a zálogjoggal biztosított követelés kötelezettje (adós) az esedékességkor szerződésszerűen nem teljesíti a zálogjoggal biztosított tartozásait, vagy ha a zálogjogosult a kölcsönszerződést az abban megjelölt bármely ok miatt felmondja, továbbá ha a zálogtárgyak romlása (akár a zálogtárgy állagromlása, akár egyéb ok miatt a zálogfedezet értékének csökkenése) olyan mértékű, hogy a biztosított követelés a zálogból való kielégítését veszélyezteti és a zálogkötelezettek a zálogjogosult felhívása ellenére a zálogjogosult által megszabott megfelelő határidő alatt a zálogfedezetet a szükséges értékig nem egészíti ki. E szerződési pontban a felek abban is megállapodtak, hogy a zálogjogosult kielégítési joga – jelen szerződés felmondása nélkül – automatikusan minden további jogcselekmény hiányában is megnyílik abban az esetben, ha a zálogtárgyakat bármely tartozás fejében akár bírósági, akár más hatósági végrehajtás alá vonják, avagy a zálogtárgyakra más zálogjogosult a bírósági végrehajtás mellőzésével őt megillető kielégítési jogát gyakorolja.

A zálogszerződés perrel érintett további, 19. pontja szerint a felek abban is megállapodtak, hogy ha közöttük jogvita merül fel a szerződéssel összefüggésben, a vitás ügyeket megkísérlik kölcsönös megegyezés útján rendezni, melynek sikertelensége esetére a hatáskörtől függően a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság, illetve a Győr-Sopron Megyei Bíróság kizárólagos illetékességét kötik ki.

A felperes módosított keresetében a kölcsönszerződés VIII/10. pontja, valamint az önálló zálogszerződés 13. és 19. pontjaira vonatkozóan kérte az érvénytelenség megállapítását tisztességtelen szerződési feltételek kikötésére hivatkozással. A II. rendű alperest mint zálogkötelezettet a szerződés részleges érvénytelensége megállapításának türéseire kérte kötelezni. A kölcsönszerződés keresettel érintett egyetlen pontjának érvénytelenségét arra hivatkozással kérte megállapítani, hogy az a kölcsönnevő terhére fordítja át a bizonyítási kötelezettséget abban az esetben, ha a szerződéskötést követően nem ért egyet a bank üzleti nyilvántartásával. Ezzel a felperest mint fogyasztót a bank megfosztotta attól a lehetőségtől, hogy a felek közötti vita esetén kétségbe vonja az I. rendű alperes által egyoldalúan meghatározásra kerülő tartozás összegét. A sérelmezett kikötés kizárja a kölcsönnevőt abból az egyeztetési folyamatból, melynek célja, a felek közötti vita esetén annak megállapítása, hogy a felperes szerződésszerűen teljesíti-e kötelezettségeit. A kifogásolt szerződési feltétel ezzel a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára változtatja meg (18/1999. (II.05.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 1.§ (1) bekezdés j) pont), egyúttal a fogyasztóval szerződő felet egyoldalúan feljogosítja annak megállapítására, hogy a teljesítés szerződésszerű-e az adott esetben (Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) pont).

A zálogszerződés 13. pontjának érvénytelenségét arra hivatkozással kérte megállapítani, hogy a kikötés azért tisztességtelen, mert nem kellően részletes a meghatározása és így az adósok számára kiszámíthatatlan, hogy mit fogad el megfelelő fedezetként a kölcsönadó zálogjogosult. A szerződés nem rendelkezik a fedezet elfogadásra okot adó feltételekről, így ellenőrizhetetlen egyoldalú lehetőséget biztosít a hitelező részére a zálogtárgyból való kielégítésre.

A zálogszerződés 19. pontjában rögzített kikötés tisztességtelenségének indokaként azt hangsúlyozta, hogy a jogviták választott bíróságon történő elbírálása a rendes bírósági úthoz képest jelentősebb költségekkel jár, az ügyfél azonban költségmentességben nem részesülhet. A választottbírói eljárás egyfokú, jogorvoslati lehetőség nincs ezért is hátrányosabb a fogyasztó felperes számára.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Hivatkozott a Fővárosi Törvényszék által, közérdekű kereset elbírálása során hozott – másodfokon a Fővárosi Ítéletábrán helybenhagyó ítélettel jogerőre emelkedett – azon ítéletére, mely az általa szövegezett kölcsönszerződésekben általános szerződési feltételként alkalmazott választottbírói, illetve egyéb bíróság kizárólagos

illetékességére vonatkozó kikötés tisztességtelenségét állapította meg. Az alperes által hasonló szövegezéssel a jelzálogszerződésekben is alkalmazott illetékességi kikötés érvénytelensége ezáltal mindenkre kiterjedő hatállyal már megállapítást nyert, így a kereset etekintetben okafoyottá vált.

A zálogszerződés 13. pontjával kapcsolatban hangsúlyozta, a zálogkötelezetteknek és az adósnak egyaránt érdeke, hogy az ingatlan állapotát, állagát, értékét megőrizze. Együttműködési kötelezettség áll fenn az I. rendű alperessel az ingatlan fedezeti értékének megőrzése érdekében. A jelzálogszerződésben a fedezeti ingatlan hitelbiztosítéki értékét rögzítették a felek, így meghatározták, hogy milyen értékű a felajánlott biztosíték. Az I. rendű alperesi álláspont szerint a kikötés lényegét tekintve megfelel a Ptk. 260. § (2) bekezdés rendelkezéseinek.

A kölcsönszerződés VIII/10. pontjával összefüggésben előadta, hogy ez sem minősül tisztességtelennek, a felperesi befizetések nyilvántartására, elszámolására a megfelelő szakértelemmel és nyilvántartási rendszerrel rendelkező pénzintézetnek van lehetősége, ez joghátrányt nem jelent a felperesi fogyasztó számára. Amennyiben téves az alperesi nyilvántartás, azt a kölcsönvevő fogyasztó kifogásolhatja, a bizonyítási teher ezzel még nem fordul át. Megjegyezte, a közvetlen végrehajthatóságot nem a kölcsönszerződés ezen pontja alapozza meg, hanem az, ha a közjegyzői okiratban foglalt tartozáselismerő nyilatkozat megfelel a Vht. feltételeinek, mely alapján a közjegyzői okirat végrehajtási záradékolásával kezdeményezhető a végrehajtás. E kikötés nem jogosítja fel a pénzintézetet a szerződés valamely feltételének egyoldalú értelmezésére sem. Megjegyezte még, a kikötés valójában a fogyasztói érdekeket védi, mivel a befizetéseket és az egyenleget a megfelelő nyilvántartással és szaktudással rendelkező pénzintézet tartja nyilván, melyet a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti szervként rendszeresen ellenőriz.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereseteket elutasította. A bíróság ítélete indokolásában a perben irányadó 1959. évi IV. tv. (Ptk.) fogyasztói szerződésekre vonatkozó azon rendelkezéseit ismertette, melyek az általános szerződési feltétel tisztességtelenség miatti érvénytelenségének megítélésére vonatkoznak. Ezeket a perben kifogásolt szerződési feltételekre vonatkoztatva, elsődlegesen a zálogszerződés 19. pontját illetően megállapította, hogy a választott bírósági kikötés tisztességtelenségének kérdéskörében azért alaptalan a kereset, mert a zálogszerződésben erre vonatkozó rendelkezés nem található. A meghatározott bíróságokra vonatkozó alávetés tisztességtelenségének megállapítására pedig azért nem látott módot, mert ezt a Győri Törvényszék már orvosolta oly módon, hogy a keresetlevelet a felperesi fogyasztó lakóhelye szerint illetékes, a perbeli jogvitára vonatkozóan hatáskörrel rendelkező Kecskeméti Törvényszékre rendelte áttenni. A zálogtárgy fedezeti értékével kapcsolatban sérelmezett szerződési feltételeket azért nem találta tisztességtelennek a bíróság, mert a zálogszerződés 13. pontjában rögzített kikötés álláspontja szerint megfelel a Ptk. 260. § (2) bekezdés, valamint a Ptk. 261. § (1) és (2) bekezdésében foglaltaknak, így az a Ptk. 209. § (6) bekezdésére figyelemmel nem minősülhet tisztességtelennek.

A kölcsönszerződés VIII/10. pontja kapcsán a bíróság a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b), illetve j) pontjaiban rögzített feltételek érvényesülését sem találta megállapíthatónak, mivel e szerződési pont nem kizárólagosan jogosítja fel az I. rendű alperest a teljesítés szerződösszerűségének megállapítására, hiszen lehetőséget biztosít a szerződő fél számára, hogy az üzleti könyvek tévességére hivatkozhasson. A felperest a banki nyilvántartásban foglaltak kétségbe vonásának lehetőségétől nem fosztja meg. Az alperesi ellenkérelemmel egyezően rögzítette; a bizonyítási teher megfordulását nem jelenti az, hogy ha közvetlen végrehajthatóság lehetősége áll fenn a szerződés teljesítésének kikényszeríthetőségére, ilyen esetben a végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti perben érvényesíthető az ezzel ellentétes felperesi igény.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést kérve annak megváltoztatását és kereseti kérelmének helyt adást. A zálogszerződés 13. pontjával kapcsolatban vitatta, hogy a Ptk. normaszövegnek megfelel a szerződési feltétel, mivel annak értelmezésére a fogyasztóval szerződő

pénzintézetet egyoldalúan jogosítja fel. Nem állapítható meg, hogy a fogyasztó által előre nem látható piaci körülmények miatti állagromlást vagy értéknövekedést milyen módon fogja az I. rendű alperes megállapítani, annak mértékét kiszámítani. A fogyasztó számára nem belátható, hogy milyen körülmények bekövetkezte esetén lesz köteles a zálogfedezetet az eredeti értékre kiegészíteni. Az I. rendű alperes a szerződés felhatalmazása alapján saját maga, tetszés szerinti mérlegeléssel döntheti ezt el, ezért tisztességtelen a kikötés. Kitért továbbá arra is, hogy az árfolyamkockázat folytán az aktuális tőketartozás növekedhet, ez pedig kihat a tőketartozás és a fedezet egymáshoz viszonyított értékének alakulására. Ennek meghatározása is kizárólag az alperesi bank nyilvántartásán múlik, egyúttal pótfedezet nyújtásának megkövetelésére egyoldalúan feljogosítja a bankot. Erre a bank nem hívta fel a figyelmet és nem tájékoztatta a felperest ennek veszélyéről. Megjegyezte, magáról az árfolyamkockázat fogalmáról sem kapott teljeskörű tájékoztatást.

A kölcsönszerződés VIII/10. pontja körében előadta, hogy ez a szerződési feltétel a bizonyítási terhet a felperesi fogyasztóra hárítja át, ha nem értene egyet a bank üzleti nyilvántartásában foglaltakkal. A tisztességtelen kikötés miatt az adósnak kell bizonyítania, hogy nem annyi a tartozása, mint amit a pénzintézet állít. A felperes egyúttal lemondott ezáltal arról, hogy kétségbe vonhassa az I. rendű alperes által egyoldalúan meghatározható tartozási összeget. Az I. rendű alperes jogosult továbbá a saját nyilvántartásai szerinti, egyoldalúan meghatározott követelés összegére olyan közjegyzői okiratot kiállíttatni, melyet végrehajtási záradékkal lehet ellátni. Az ilyen esetben felperes ellen folyó végrehajtási eljárással szemben csak speciális végrehajtás megszüntetési vagy korlátozási per indítható, melyben a per kezdeményezésére kényszerülő adósra hárul a bizonyítási teher. Az I. rendű alperes e szerződési feltétellel kizárta a felperest abból az egyeztetési folyamatból, melynek célja annak vizsgálata, hogy a felperes szerződésszerűen teljesítette-e kötelezettségeit. A bizonyítási teher összességében tehát a felperesi fogyasztó hátrányára változott e szerződési feltétel folytán.

Felperes továbbra is sérelmezte a választottbíróági kikötést, álláspontja szerint az elsőfokú bíróság érdemben nem vizsgálta e feltétel tisztességtelenségét és azt, hogy az semmisnek tekinthető-e. A választottbíróági eljárás kikötése jelentős többletköltségeket okozhat, ezen eljárástípusban költségkedvezmény nem kérhető, továbbá egyfokú az eljárás, jogorvoslati lehetőség nincs, mely a fogyasztói fél számára sérelmes, hátrányos.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. A választottbíróági kikötés tisztességtelenségével kapcsolatban közérdekű kereset alapján korábban már lefolytatott perre hivatkozott. A jelzálogszerződés 19. pontjának tisztességtelenségét illetően ezért már ítélt dologról van szó. A jelzálogszerződés 13. pontja, valamint a kölcsönszerződés VIII/10. pontját illetően a Szegedi Ítéltábla korábbi eseti döntéseit kérte figyelembe venni, valamint egy végrehajtás megszüntetése iránti ügyben meghozott jogerős ítéletet csatolt, utóbb pedig megküldte a Kúria felülvizsgálati eljárásban meghozott határozatát is.

A fellebbezés nem alapos.

A per alapjául szolgáló kölcsönszerződés a kölcsönvevő magánszemélyek korábbi lakáscélú hitelének, valamint magáncélú szabad felhasználású hitelének kiváltására szolgált, ezért az a Ptk. 685. § e) pont értelmező rendelkezése, valamint a Hpt. 2. számú melléklet III/5. pontja alapján fogyasztó által kötött fogyasztói szerződésnek minősül. A Ptk. 209/A. § (2) bekezdése, a fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalt kikötés tisztességtelensége esetén a semmisség jogkövetkezményét írja elő. Erre a fogyasztó saját érdekében hivatkozhat. A perbeli esetben a felperesi fogyasztó a per alapjául szolgáló kölcsönszerződés három

pontjában megjelölt szerződési feltételek érvénytelenségének bírósági megállapítását kérte, ezek tisztességtelenségére hivatkozással.

Az önálló jelzálogszerződés 19. pontjával kapcsolatban fellebbezésében kizárólag azt sérelmezte, hogy az választottbírói kikötést tartalmaz, mely számára azért hátrányos, mivel a választottbírói eljárás jóval költségesebb a törvényes bírói úthoz képest, az eljárásban költségmentesség nem kérhető és egyfokú eljárásról van szó, mely a fogyasztót megfosztja a jogorvoslati lehetőségtől. Az elsőfokú bíróság helyesen észlelte, hogy a jelen per tárgyát képező jelzálogszerződés 19. pontjában választottbírói kikötésre egyáltalán nem is került sor, a felek a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi, illetve a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság (jelenleg Győri Törvényszék) illetékességét kötötték ki, ezen bíróságoknak kívánták alávetni magukat jogvita esetén. Ezért ezen kikötés tisztességtelensége – mivel a szerződés választottbíróságra vonatkozó kikötést nem tartalmaz – nem vizsgálható.

Az ítéletábra a szerződés meglévő, tényleges illetékességi kikötésével kapcsolatban megjegyzi, hogy a fogyasztói szerződésben történő ilyen tartalmú kikötéssel kapcsolatos fogyasztói hátrányokat a bírói gyakorlat már kiküszöbölte. A Kúria 2/2011. PK vélemény 5.a) pontja ugyanis a bírói gyakorlat számára iránymutatásként megállapította a kizárólag fogyasztóval szerződő fél székhelye szerinti bíróság kikötésének tisztességtelenségét. Ennek figyelembevételével került sor jelen perben a periratok áttételére a felperesi fogyasztó lakóhelyének megfelelő illetékességgel rendelkező Kecskeméti Törvényszékhez. A Kúria említett PK véleményére tekintettel, mely a követendő bírói gyakorlatot már meghatározta, a tisztességtelenség ez okú egyedi szerződésre történő megállapítása és ez alapján ezen szerződési feltétel érvénytelenné nyilvánítása ezért okafogyott. Ilyen tartalmú kereseti kérelmét, és fellebbezést a felperes maga sem terjesztett elő.

A felperes az önálló zálogszerződés további 13. pontjának érvénytelenségére hivatkozását is fenntartotta fellebbezésében. Ezen kereseti kérelem elbírálása során is irányadó a Ptk. 209. § (1) bekezdése, mely szerint, ha a feleknek a szerződésből eredő jogai és kötelezettségei a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg, az általános szerződési feltétel tisztességtelensége fennáll. Nem minősülhet azonban tisztességtelennek az a szerződési feltétel, melyet jogszabály állapít meg, vagy amelyet jogszabály előírásának megfelelően határoznak meg a felek (Ptk. 209. § (6) bekezdés).

A perben irányadó 1959-es Ptk. 261. § (2) bekezdése alapján, ha a zálogtárgy állagának romlása a követelés kielégítését veszélyezteti, a jogosult kérheti a zálogtárgy helyreállítását, vagy a veszélyeztetés mértének megfelelő, további biztosíték adását. Ha a kötelezett a jogosult felhívásának megfelelő határidőn belül nem tesz eleget, a jogosult kielégítési jogát gyakorolhatja. Emellett az 1959-es Ptk. 525. § (1) bekezdés c) pontja még azonnali hatályú felmondási jogot is biztosít a hitelező részére abban az esetben, ha a kölcsönre nyújtott biztosíték értéke jelentősen csökken, és azt az adós a hitelező felszólítására nem egészíti ki.

A zálogszerződés 13. pontjának felperes által kifogásolt rendelkezése tartalmában teljes egészében megfelel az 1959-es Ptk. fent idézett rendelkezéseinek, ezért az 1959-es Ptk. 209. §-ának (6) bekezdése értelmében az nem minősülhet tisztességtelennek, ezekből érvénytelenség nem állapítható meg.

Megjegyzi az ítéletábra a további fellebbezési hivatkozás kapcsán, hogy az árfolyam kockázat érvényes kikötéséből következik, hogy a kölcsönvevőnek zálogkötelezettként is vállalnia kell a kedvezőtlen változás miatti többletterheket. A tartozás aktuális összegéhez igazodó biztosítéki érték fenntartása iránti igény a kölcsönadó jogos érdekét szolgálja. Ilyen konkrét kikötést nem tartalmaz a perbeli szerződés, de ha tartalmazna, emiatt nem lehetne azt tisztességtelennek tekinteni.

A felperes harmadik kereseti kérelmében a kölcsönszerződés VIII/10. pontjának

tisztességtelenségére hivatkozással kérte az érvénytelenség megállapítását. Ezt a Korm. rendelet 1. § b) és j) pontjára alapította, állítva, hogy a sérelmezett szerződési rendelkezés számára hátrányosan megfordítja a bizonyítási terhet a követelés összegszerűsége tekintetében és ezáltal e szerződési feltétel folytán jogvita esetén a bizonyítás órá járul. E szerződéses rendelkezés szövegéből azonban valójában az következik, hogy az alperesi pénzügyi intézet köteles vezetni a felperesi adós tartozását, azt üzleti könyveiben tartja nyilván, és igényérvényesítéskor a bank a könyveiben szereplő adatokra hivatkozhat. Ez azonban nem a gyakorlatban már előforduló másik esetet idézi elő, amikor az adós kijelenti, hogy a banknál vezetett számlák a bank bizonylatai, nyilvántartásai és üzleti könyvei alapján készített közjegyzői tanúsítványt elfogadja, ezáltal a jövőre nézve, egy, a szerződéskötéskor még meg sem határozható tartozást előre ismer el. Az ilyen „biankó” tartozáselismerésre alapított közjegyzői ténytanúsítvány kiállítás lehetőségének kikötése, a bírói gyakorlat szerint valóban tisztességtelen, mert a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben jelentős egyenlőtlenséget idéz elő a fogyasztó hátrányára, neki kell ugyanis bizonyítania ilyen esetben, hogy a közokiratba foglalt adat, tény, a bank által kimutatott tartozás, nem felel meg a valóságnak (BDT2015/3420., BDT2017. 3629. szám alatt közzétett eseti döntés).

A jelen esetben alkalmazott szerződési kikötés ettől azonban eltér. E szerződéses rendelkezés nem tartalmaz kifejezett szabályt arra nézve sem, hogy a bank üzleti könyveivel szemben a felperesi adóst terhelné a bizonyítás, ezért a felperes erre való hivatkozása alaptalan. A kölcsönszerződés jogi természetéből adódik, hogy a kölcsönadó nyilvántartást vezet a kölcsönvevő törlesztéséről, és aktuálisan még fennálló tartozásáról. Az adós a bank könyveiben bármikor fennálló tartozás összegét előre nem ismeri el. Ezt szabályozó jogi háttérként utal az ítélet tábla a Hpt. 275. § (1) bekezdésére, mely szerint folyamatos szerződések esetén a pénzügyi intézmény köteles az ügyfél részére legalább évente egy alkalommal, valamint a szerződés megszűnését követő 30 napon belül egyértelmű, közérthető és teljes körű írásbeli kimutatást (kivonat) küldeni. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése szerint a kimutatást – az üzletszabályzat vagy szerződés eltérő rendelkezése hiányában – elfogadottnak kell tekinteni. Ha az ügyfél a kézbesítéstől számított 60 napon belül írásban nem emelt kifogást, ez nem érinti a követelés érvényesíthetőségét.

Ebből következően tehát az alperesnek kell könyveiben nyilvántartania a tartozást, e kimutatott tartozást az adós vitathatja, így pl. sérelmezheti, hogy valamely befizetését nem számolták el, vagy rossz időszakra számolták el azt (kifogásolhatja ha a kamatot nem megfelelő időszakban számolták el (stb.)). Mindez azt is jelenti, ha a fogyasztó fél kifogást emel, és kétségesse teszi valamely konkrét elszámolási elemet, akkor már a banknak kell bizonyítania a kimutatás helytállóságát, számszerű pontosságát. Ilyen elszámolási vita esetén a végrehajtási perben a bíróság az alperesi bank kimutatását legfeljebb egy okirattal alátámasztott nyilatkozatnak tekintheti, mely konkrét felperesi kifogások esetén további bizonyításra szorul, a bizonyítási kötelezettség ilyen esetben továbbra is a bankot terheli.

Így a felperes által hivatkozott szerződéses rendelkezés a bizonyítási terhet nem fordította meg, ezért a Korm. rendelet 1. § j.) pontja alapján annak tisztességtelensége sem állapítható meg.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helyes érdemi döntést tartalmazó ítéletét a kifejtett indokolásbeli kiegészítések mellett az ítélet tábla a Pp. 253. § (2) bekezdésre történt hivatkozással helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a jogi képviselővel eljárni, írásban és szóban érdemi ellenkérelmet előterjesztő I. rendű alperes másodfokú eljárási költségeinek megtérítésére. Az ügyvédi munkadíj összegét az ítélet tábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §, valamint 5. és 6. § alkalmazásával állapította meg.

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k.. Dobler László s.k.. Béri András s.k.
a tanács elnöke előadó bíró táblabíró